

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

22 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

președinte: Toma Nadejda

judcători: Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar, declarat de avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Gornari Valeri, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Gornari Valeri XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, fără loc permanent de trai.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 28.07.2017 – 17.08.2017;

Instanța de apel: 21.09.2017 – 20.12.2017;

Instanța de recurs: 12.02.2018 – 22.05.2018;

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 17 august 2017, în baza art. 364¹ Cod de procedură penală, Gornari Valeri a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) Cod penal și în baza acestei Legi stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani fără aplicarea amenzii și de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi stabilindu-i-se pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani și 6 luni.

În baza art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i s-a stabilit lui Gornari Valeri pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani în penitenciar de tip închis.

Acțiunile civile depuse de părțile vătămate Sandin Valeriu și Taravcov Serghei au fost admise integral și dispusă încasarea din contul lui Gornari Valeri în beneficiul lui Sandin Valeriu prejudiciul material în sumă de 6000 lei și în beneficiul lui Taravcov Serghei prejudiciu material în sumă de 3530 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut, că Gornari Valeri, acționând cu intenție și urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane, la data de 13.06.2017 aproximativ la orele 19:20, aflându-se în apropierea unei spălătorii auto situate la intersecția străzilor Ștefan cel Mare cu N. Iorga mun. Bălți, sub pretextul de a efectua un apel telefonic, s-a apropiat de Taravcov Serghei și în mod deschis a sustras de la ultimul un telefon mobil de model „GalaxyG530” de culoare albă la preț de 3000 lei, în care era instalată cartela SIM nr. XXXXX la preț de 30 lei și un stic de memorie la preț de 400 lei, o husă la preț de 100 lei, prin ce i-a cauzat lui Taravcov Serghei un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 3530 lei.

Tot el, la data de 14.07.2016, activând pe str. Calea Eșilor, 102, din mun. Bălți, la un atelier de reparație a instrumentelor electrice, prin înșelăciune și abuz de încredere, sub pretextul reparării tehnicii electrice, a dobândit ilicit de la Sandin Valeriu bani în sumă de 600 lei și tehnică electrică: un aparat de tăiat lemne de model „Status a 200”, un perforator, un aparat electric de găurit de model „Guter Scool”, un aparat de tăiat lemne mic 9 (lobzic), un polizor unghiular electric de mărime mijlocie la preț total de 5400 lei, prin ce a cauzat părții vătămate un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 6000 lei.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpatul Gornari Valeri, invocând că vina a recunoscut-o integral, a colaborat cu organul de urmărire penală, când a aflat că se află în căutare, singur s-a prezentat la secția de poliție și are 2 copii la întreținere. Reieșind din cele menționate solicită reexaminarea cauzei și să-i fie redusă pedeapsa aplicată potrivit prevederilor art.76 Cod penal. Totodată a solicitat să fie aplicat în privința sa Legea cu privire la amnistie în legătură cu aniversarea a XXV-a de la proclamarea Independenței Republicii Moldova din 09.09.2016 și anume art. 13 pct.1(a), deoarece el nu a fost prezent la pronunțarea sentinței .

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017, a fost respins apelul inculpatului Gornari Valeri ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

5. În motivarea deciziei adoptate instanța de apel a menționat, că prima instanță condamnându-l pe Gornari Valeri în baza art. 187 alin. (2) lit. f) și art. 190 alin. (2) lit. c) Cod penal cu aplicarea prevederilor art. 84 alin. (1) Cod penal, art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală corect i-a stabilit ultimului pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, iar careva temeuri de a considera pedeapsa stabilită ca fiind prea aspră, instanța de apel nu a stabilit.

La fel, instanța de apel a menționat, că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului întemeiat prin sentința adoptată pe caz a dispus executarea pedepsei de către inculpat în penitenciar de tip închis.

La stabilirea pedepsei inculpatului Gornari Valeri instanța de judecată a ținut cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite de inculpat, de personalitatea acestuia, de circumstanța atenuantă: recunoașterea vinovăției și săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiuni similare.

A mai reținut instanța de apel că, instanța de fond întemeiat și legal a dispus admiterea acțiunii civile, dispunând încasarea în beneficiul părții vătămate Sandin Valeriu prejudiciul material în sumă de 6000 lei și în beneficiul părții vătămate Taravcov Serghei prejudiciul material în sumă de 3530 lei.

Referitor la argumentele inculpatului Gornari Valeri în apelul său la aplicarea prevederilor art. 76 Cod penal, instanța de apel a menționat faptul că circumstanțe ce atenuază răspunderea penală, în privința inculpatului s-a constatat doar contribuirea activă la descoperirea infracțiunii și faptul că se căiește în cele comise și respectivele circumstanțe au fost luate în considerare la stabilirea pedepsei.

La fel instanța de apel a considerat nefondate cerințele de aplicare a art. 13 pct. 1) a Legii privind amnistia, deoarece în cazul dat inculpatul Gornari Vitali nu are statut de condamnat și prevederile art. 13 a Legii față de respectivul sânt inaplicabile.

Astfel, instanța de apel a statuat că, potrivit materialelor cauzei inculpatul Gornari Valeri anterior a comis mai multe infracțiuni care fac parte din categoria celor grave, anterior a fost judecat de mai multe ori (f.d.16), inclusiv și pentru comiterea unor infracțiuni similare, nu a tras concluziile necesare, nu a mers pe calea corijării și din nou a comis mai multe infracțiuni, nu este angajat în câmpul muncii, nu are o ocupație permanentă ce i-ar asigura inculpatului o sursă stabilă de venit pentru existență, fapt ce permite de a presupune continuitatea activității criminale de către acesta.

6. Împotriva deciziei instanței de apel, prin intermediul oficiului poștal, la 19 ianuarie 2018, declară recurs ordinar avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, prin care solicită să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

În motivarea recursului, invocând temei de drept prevăzut de pct. 6) și 10) art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a indicat următoarele argumente:

- instanțele de judecată au încălcat criteriile generale de individualizare a pedepselor, aplicând astfel, inculpatului o pedeapsă prea aspră.

7. Procurorul prin intermediul referinței depuse, pe marginea recursului declarat, pledează pentru declararea inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece consideră că pedeapsa stabilită inculpatului este în dependență de circumstanțele atenuate și agravante prevăzute la art. 76 – 77 Cod penal, precum și efectele acestora prescise în art. 78 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul conchide că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să admită recursul, cu casarea parțială a hotărârii atacate și cu pronunțarea unei noi hotărâri, în cazul în care nu se agravează situația condamnatului.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie

invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor din art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În recursul declarat de avocat, se invocă temeiurile stipulate în pct. 6), 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevăd că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel, atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și în cazul aplicării pedepselor individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că aceste temeiuri de recurs invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei, deoarece instanța de apel în decizie s-a expus suficient de detaliat și argumentat asupra acestor chestiuni ce țin de pedeapsa stabilită inculpatului specificate și în apelul inculpatului, fără a omite careva erori în acest sens, ținând cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei, coraportându-le la circumstanțele speței și la personalitatea inculpatului Gornari Valeri, iar instanța de recurs ordinar nu identifică nici un temei de a interveni în decizia instanței de apel sub aceste aspecte, acceptând și însușind motivarea acesteia.

Totodată, Colegiul penal lărgit analizând materialele cauzei, atestă că în speță este incident temeiul de recurs neinvocat de recurent prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 13) Cod de procedură penală, în sensul că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, acest temei găsindu-și confirmarea în prezenta speță.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit indică că prin sentința primei instanțe, menținută fără modificări de instanța de apel, ținând cont de prevederile art. 72 alin. (4) Cod penal, în vigoare la momentul judecării cauzei în prima instanță, la stabilirea tipului penitenciarului de tip închis în care urmează să-și execute pedeapsa, a fost luată în considerare starea de recidivă în care se afla inculpatul.

În acest sens, Colegiul penal lărgit notează că prin Legea nr. 163 din 20 iulie 2017, în vigoare din 20 decembrie 2017, în ziua adoptării deciziei instanței de apel, au intrat în vigoare modificările în Codul penal și anume în art. 72 Cod penal.

Astfel, potrivit noilor prevederi a art. 72 alin. (4) Cod penal – „În penitenciare de tip închis execută pedeapsa persoanele condamnate la închisoare pentru infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave”, fiind exclusă sintagma – „precum și persoanelor care au săvârșit infracțiuni ce constituie recidivă”.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal lărgit constată că urmează a fi casată decizia instanței de apel și sentința în partea stabilirii tipului penitenciarului,

ținând cont de dispozițiile din art. 10 alin. (1) Cod penal care prevede că „Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.”

Pe cale de consecință, Colegiul penal lărgit, luând în considerare că a intervenit o lege mai favorabilă condamnatului, consideră necesar de a schimba tipul penitenciarului în care își executa pedeapsa inculpatul din penitenciar de tip închis în temeiul art. 72 alin. (3) Cod penal, în penitenciar de tip semiînchis, pe motiv că infracțiunile săvârșite cu intenție de inculpatul Gornari Valeri, prevăzute de art. 187 alin. (2) lit. f) și 190 alin. (2) lit. c) Cod penal, conform art. 16 Cod penal fac parte din categoria infracțiunilor grave.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2 lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului Gornari Valeri, casează în partea stabilirii tipului de penitenciar sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 17 august 2017 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2017 în cauza penală privindu-l pe **Gornari Valeri XXXXX**, rejudecă cauza în această parte, pronunțând următoarea hotărâre.

Se stabilește inculpatului **Gornari Valeri XXXXX** executarea pedepsei cu închisoarea în penitenciar de tip semiînchis.

În rest se mențin prevederile hotărârilor atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **21 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor